

Greta: Deci, ce urmează să facem?

Jana: Păi..., pentru început, trebuie să ne alegem o temă pe care s-o prezentăm.

Dilnoza: Ați găsit ceva interesant în timp ce studiam la bibliotecă?

Alexander: De fapt, da. Letonia are chiar mai multe comori, care sunt recunoscute internațional. Înainte de toate, se poate menționa centrul istoric din Riga.

Dilnoza: Bine, dar acesta aparține patrimoniului cultural material, și nu celui imaterial. Noi trebuie să prezentăm ceva care face parte din patrimoniul intangibil.

Alexander: În acest caz, putem menționa sărbătorile baltice însoțite de cântece și dans, celebra culegere de cântece populare *Dainu Skapis*, spațiul cultural *Suiti*, Lanțul Baltic.

Dilnoza: Lanțul Baltic? Ce este acesta?

Jana: Eu știu. Am citit despre acesta. Lanțul Baltic, numit și *Lanțul Libertății*, a fost trecut pe Lista UNESCO în 2009, fiind înscris în *Registrul Memoriei Lumii*. Acesta atestă eforturile a celor trei țări baltice de a-și recâștiga independența în anii '80 ai secolului trecut. Lanțul Baltic a fost o demonstrație unică, organizată de Frontul Popular din Letonia, Lituania și Estonia. La data de 23 august 1989, aproape două milioane de oameni și-au dat mâinile pentru a forma un lanț uman lung de 600 de kilometri de-al lungul celor trei state baltice, începând de la Tallinn, trecând prin Riga și întinzându-se până la Vilnius. Protestul avea menirea de a atrage atenția oamenilor de peste tot în lume asupra pactului notoriu Ribentrop-Molotov, semnat cu cincizeci de ani în urmă, la data de 23 august 1939, care a despărțit Europa în anumite sfere de influență. Ca urmare a acestui pact, cele trei țări baltice au intrat în zona de influență a lui Stalin, pierzându-și independența, fiind anexate de Uniunea Sovietică în 1940. Lanțul Baltic a adus schimbări importante în istoria lumii, arătând puterea voinței de care au dat dovadă cele trei națiuni pentru a-și recăpăta independența, ceea ce au și obținut, pe cale pașnică, în 1990, după 50 de ani de ocupație.

Greta: Da, am văzut un film documentar despre acesta, dar nu știam că Lanțul Baltic face parte din patrimoniul cultural UNESCO.

Dilnoza: Dar ce-i cu acea culegere de cântece?

Alexander: Potrivit informațiilor oferite pe site-ul UNESCO, este vorba despre o culegere de manuscrise cuprinzând cântece populare și alte materiale populare culese de savantul leton Krišjānis Barons și păstrate într-un dulap special cu sertare. Krišjānis Barons este adesea supranumit și „*părintele cântecelor populare letone*”. El a cules și a sistematizat cântecele populare ale țării pentru a le păstra pentru generațiile următoare. Împreună cu prietenii săi, el a străbătut toată țara, notând cântece populare, povești, anecdote și alte creații de natură folclorică, pe care ulterior le-a reunit sub titlul *Latvju Dainas* („Cântece letone”). Ei au început culegerea cântecelor populare în 1868 și au reușit să adune 268 815 de cântece, fiecare dintre ele având de la 4 la 8 versuri. Acestea au fost scrise pe niște foi mici de hârtie, iar pentru depozitarea acestora s-a făcut un dulap special cu sertare. În prezent, cântecele populare culese sunt digitalizate, însă, în 2001, sertarul cuprinzând culegerea a fost trecut pe Lista Patrimoniului UNESCO, fiind înscris în Registrul Memoriei Lumii. Cu timpul, culegerea de cântece populare a devenit simbolul culturii letone și o parte a memoriei lumii. Dulapul cu sertare are o înălțime de 160 de

cm, o lățime de 66 de cm și o adâncime de 42 de cm. Originalul se află în Arhiva de Folclor a Letoniei încă din 1940.

Jana: Da, este interesant. Dar ce-i cu spațiile culturale *Suiti*? Ce știm despre acestea?

Greta: Uite ce scrie site-ul UNESCO despre ele: „Comunitățile *Suiti* sunt mici comunități catolice în partea de vest preponderent protestantă (luterană) a Letoniei. Spațiul cultural al regiunii *Suiti* se caracterizează prin unele trăsături specifice, printre care se numără: cântatul unic, pe mai multe voci, al femeilor *Suiti*, unele obiceiuri de nuntă, portul popular plin de culori, dialectul *Suiti*, bucătăria locală, tradițiile religioase, sărbătorile legate de ciclul anual și un număr considerabil de cântece, dansuri și melodii populare regăsite în sânul acestei comunități”.

Alexander: Sună foarte interesant. Și am mai aflat că există încă un spațiu cultural – cel livon(ian) – care s-ar putea să se treacă și el pe Lista Patrimoniului Cultural UNESCO. La data de 8 noiembrie 2018, acesta a fost trecut pe Lista Patrimoniului Cultural Imaterial Național al Letoniei. Ar fi interesant să aflăm mai multe lucruri despre acestea două.

Dilnoza: Da, sunt de acord. Putem studia pe ambele spații culturale?

Greta: Desigur. Haideți să ne grupăm în perechi și fiecare pereche să studieze pe unul dintre aceste spații.

Alexander: Super! Așa să facem. Însă, înainte de toate, haideți să ne stoarcem puțin creierii...